

Naročnina za pol leta za Ameriko \$1.50.
 Naročnina za celo leto za Ameriko \$2.50. Za Evropo \$3.00.

List v obrambo sv. vere med ameriškimi Slovenci.

ŠTEV. (No.) 7.

APRIL 1, 1922.

LETO (VOL.) XIV.

Češčenje Presv. Srca Marijinega.

Rev. J. C. Smoley.

Sv. Anzelm (umrl 1109.) piše: "O blagoslovljena med vsemi ženami, čistejša ko angeli, svetejša ko vsi svetniki! Nič se ne da primerjati z Marijo, nič je ne prekaša kakor edino le Bog! Sladkost si v ustih teh, ki te slavijo, sladkost v srcu teh, ki te ljubijo, sladkost v spominu teh, ki te kličejo na pomoč! Blagoslovljena si med vsemi narodi, med vsemi jeziki . . . O blagoslovljena, ki si nam posredovala milost, ki si nam rodila življenje in zveličanje, izprosi nam, da nas bo radi tebe vzela sebi ta, ki je bil nam po tebi darovan . . . Naša Gospa, naša Srednica, priporoči nas svojemu Sinu, spravi nas svojemu Sinu, izroči nas svojemu Sinu."

Spričuje pa popolnost Matere Božje tudi naš razum. Nedvomo je čast **Matere Božje** najvišja in zadnja stopinja slave, katero more kaka stvar doseči. "Nobeni stvari, ne človeku in ne angelu", pravi sv. Tomaž Akvinski, "ni bilo dano, da bi bila

mati ali oče Boga; to je posebna milost, posebna prednost Marijina, da ni postala samo mati človeka, ampak Mati Boga samega. Zato pravi Skrivno Razodenje (11, 1): "Žena s solncem odeta, to je polna Boga." Taka čast, tako visoka stopinja popolnosti zahteva pa tudi ljubezen do človeka, ker ji je Bog vlil to ljubezen v njeno Srce! Saj nas je Njej priporočil njen Sin, ko je umiral, nam jo je vsem postavil za Mater! Njena ljubezen je res prava, materinska ljubezen tudi do najbolj ubogega grešnika, s katero je Bog napolnil njeno Srce. Pri Njej moremo najti srce matere, srce kraljice in Gospe, srce naše srednice, naše zavetišče, naše upanje in našo tolažbo. Ljubezen tega materinskega srca nas obsiplje dan za dnevom z novimi milostmi, posameznike, cele družine in občine, vsled česar obrača sv. cerkev s polnim pravom na njo besede sv. Pisma: "Pri meni je milost vsake poti in resnice; pri me-

ni je vse upanje življenja in kreposti" (Sir. 24, 25.) Zato pa stavimo tudi mi svoje upanje na preblazeno Devico in zdihnimo s sv. Janezom Damaščanom: "Bodi pozdravljena, milosti polna, ti naše pribežališče, ki prosiš za nas pri svojem Sinu . . . Bodi pozdravljena milostipolna, ti edina pomoč ubogih, ti edina mati sirot, stiskanih in vdov; v te zaupamo, v te se oziramo! Ti bodi naše zavetišče, ti nas varuj pred nevarnostmi in skušnjavami! Razširi svoje usmiljenje, dobrotljiva Gospa, na nas in na vse, ki te poznajo; pelji in vodi vse na pot zveličanja, kajti vsi se zaupno oziramo k tebi, naši srednici in priprošnjici pri tvojem Sinu, tvojem in našem Bogu!"

"Bog je Materi svojega Sina", pravi papež Pij IX. v buli "Ineffabilis Deus" z dne 8. decembra 1854, pred vsemi drugimi bitji skazal tako svojo ljubezen, da je na poseben način vzbudila njegovo dopadajenje. Zato jo je daleko pred vsemi angeli in

svetniki čudežno obsipal z nebeškimi darovi iz svoje zakladnice, da je bila prosta vsakega madeža greha, da je bila nad vse lepa in popolna, da je bila sama nedolžnost in svetost, kakršne — izvzemši Boga — ni mogoče misliti in kakoršno more zapopasti edino le Bog." Ni li bila res polna milosti in darov?

Zato je bila pa tudi Marijina ljubezen do Boga in do človeka največja in najbolj goreča. Ljubezen do Boga, ki je izvirala iz popolnega božjega razsvetljenja, je bila ljubezen prvorojene hčere do nebeškega Očeta, ki je bila izmed vseh drugih izvoljena, "da je bila vredna imeti istega sina z Bogom Očetom (sv. Bernard); bila je ljubezen Matere do včlovečene Besede, ljubezen neveste do sv. Duha, kajti "znašla se je noseča od sv. Duha" (Mat. 1, 18.) Zato je bila pa tudi njena ljubezen do Boga glavni vzrok njenega notranjega, srčnega mučeništva kraljice mučencev, ki je proderl njeno srce z mečem bolečin. Kako velika pa je morala in mora biti tudi najvišja popolnost te, ki je bila določena za tako čast. "Bog podeljuje vsakemu milost po razmerju njegovega poklica", pravi ravno ta svetnik.

Iz tesne zveze Marijine z Najsvejšo Trojico je jasno videti popolnost Preblažene Device. "Kolikor bolj se kdo bliža svojemu izvoru", pravi sv. Tomaž, "toliko bolj je deležen njegovih učinkov. Zato so imeli angeli, ker so bili Bogu bližji, večji delež na milostih, ko pa človek. Po svojem božanstvu pa je Kristus povod, po svoji človeški naravi pa posredovalec milosti. Zato pa pravimo: Milost in resnica sta nam prišla po Kristusu. Preblažena Devica Marija pa je bila Kristusu glede človeške narave najbližja, ker je od nje prejel človeško naravo. Imela je torej pravico, da je bila od njega obilneje odlikovana z milostmi, kakor pa so bili odlikovani drugi." — Obstoja pa jako tesna zveza med preblaženo Devico in medosebami Najsvejši Trojice, in sicer zveza

1.—z Očetom. Edinij Sin Očetov

je postal edini sin Marijin. Ročila je v času, dasi na drug način, ravno tega, katerega je rodil Oče že od večnosti. Marija je v tesni zvezi

2.—s Sinom. Ona je namreč prava, resnična Mati Kristusova. Ona ga je spočela, ga rodila, ga preživljala in vsestransko za njega skrbelo. S kako popolnostjo, s kakimi milostmi pa je moral tak Sin obdarovati tako Mater, Mater, katero je ljubil iz celega svojega srca, On, ki je rekel: Spoštuj očeta in mater! "Kristusa, krotkega in ponižnega srca", pravi sv. Sofronij, "je imela potoditi ona, ki je bila najčistejša; nad vse je morala biti torej tudi ona obdarovana s krotkostjo in ponižnostjo." In Anastazij Sinaitski pravi: "Kako naj si predstavljamo mater takega sina, ne da bi odsevalo v njenem srcu srce njenega otroka?" Kako velika mora torej biti svetost Matere Božje! Marija je pa tudi v tesni zvezi.

3) s sv. Duhom. Angel je rekel Mariji: "Sveti Duh bo prišel nad te in moč Najvišjega te bo obsenčila." Vsled tega delovanja svetega Duha, po katerem je Marija v svojem deviškem telesu spočela našega Gospoda Jezusa Kristusa, "da je razlila večno luč po svetu, ne da bi zgubila čast devištva" (Praefatio BMV) imenujejo cerkvi očetje s polnim pravom Marijo "tempelj svetega Duha, skrinjo zaveze, nevesto sv. Duha".

S takimi prednostmi obdarovano Srce preblažene Device, posebno pa njena ljubezen do Boga in do človeka, zasluži torej posebno češčenje.

Tihe oči.

Fr. Roman Tominec, O. F. M.:

Nekoč sem imel sliko, ki se mi je vrezala v spomin, vtisnila v srce tako jasno, kot še nobena prej in se menda tudi ne bo. Ne, da bi bila cela skupina bogvekakovo duhovito zamišljena in tudi barve niso bile, da bi omamljale oko — zakaj v sliki je bil skoro namenoma poudarjen ra-

hel siv ton in so barve zvenele kakor daljna, otožna pesem.

Ali kadarkoli sem sliko pogledal, sem ves vstrepetal.

Jezus iz Nazareta je sodil Juda iz Kariota.

Jezus sedi povsem mirno, brez bleščeče gloriole, niti desnice nima dvignjene, le oči, oči zro nepremično na Juda in prodirajo vse njegovo bitje, segajo v srce, gledajo, tehtajo in sodijo — in vendar zro te oči tako tiho in pokojno.

Ustnice Jezusove so rahlo zaprte, na rokah se rdeči škrlat globokih ran. Juda stoji pred njim: v obličju onemela groza, v očeh gori obup. Jezusove tihe, globoke oči pa govore:

"Juda iz Kariota, jaz sem Jezus iz Nazareta. Dvignil sem te iz smrtne sence, da bi te postavil na desnico mojega prestola.

S teboj, o Juda, sem lomil kruh in bogato sem ti delil ljubezen. Sin človekov je hodil s teboj in ko si ga v mislih že prodajal, te je še ljubil; in ni zavrnil tvojega poljuba tudi takrat, ko si imel mošnjo srebrnikov že v pasu.

Juda iz Kariota, ali me poznaš?

Ne bom te sodil, sam si se obsodil, o Juda!"

* * *

Juda stoji pred Jezusom kot utelšen obup. Oči Jezusove pa zro ko preje tiho in mirno in neskončno otožno.

* * *

Ta podoba mi vsak postni čas, znova stopi pred oči. Njena tiha, pretresljiva postna pridiga, mi prodira dušo, kakor Jezusovo tiho vprašanje: Juda, ali me poznaš? Moja duša bi najraje na ves glas zakričala: Gospod sem mar jaz? A prodirajoči pogled Jezusov mi že naprej odgovarja: Da tudi ti. In ti brat moj? Ali nisi nikoli barantal za Gospoda? Ga nikoli prodal? Morda pa še za sramotnejšo ceno, kot Juda? O, brat moj pusti, da te ta pogled presune do dna duše, da tudi tebi ne bo enkrat očitajoče zaklical: Sam si se obsodil.

LILIJA IZ RAJA.

K.

Zadnji dnevi.

Več let je minilo po smrti Jožefovi. Kakor smo že povedali, potekalo je življenje Jezusu in Mariji v tihi Nazareški kočici mirno in komaj opazno dalje. Bila sta res občudovana od vseh, ki so ju poznali. Bila sta v resnici vir velike tolažbe in velikih milosti za celo okolico ves čas. Vendar nihče ju ni prav razumel. Vsem sta bila velika uganaka, katero so najmodrejši med sosedi zastonj skušali rešiti.

Večina njiju življenja je minila v molčečnosti in tihem premišljevanju. Saj njiju duši nista bili veliko na zemlji, temveč večinoma pri Bogu, v pogovoru z njim v molitvi. Posebno Marija je prebila večji del dneva v neki čudni nebeški zatopljenosti. Velikrat ji je duh uhajal nazaj na otroška leta njenega sina. Dogodek za dogodkom se je vrstil pred njenimi očmi in prijetna čustva so ji polnila srce. Toda še večkrat ji je uhajal duh naprej, v prihodnost, — v strašno prihodnost. Gledala je, kako se bliža bolj in bolj oni strašni dan, ko se bo ta njen ljubi sin poslovil od nje svoje matere, in nastopil težko pot učenja in iskanja duš. Kako jo bo takrat srce bolelo! Občutila je naprej vso to nezmerno bolečino ne enkrat, ampak zopet in zopet, ker je vedela, kaj vse ima priti! Zato je vselej pri takih prilikah s solznimi očmi molila in prosila ne-

beškega Očeta moči in srčnosti, da bo mogla stanovitno, junaško iti za sinom skozi tri leta njegovega učenja in pozneje po njegovi poti trpljenja pod križ.

Ponižno udana v voljo božjo, kot dekla Gospodova, se je vselej vnovič že naprej darovala Bogu, že vnaprej mu posvetila vse solze, vse grenke in britke ure, vse trpljenje in vse gorje za zveličanje duš, katere je prišel iskat njen ljubljeni sin. Ko jo je tako velikrat našel sin Jezus objokano, ko je prišel v sobo, potolažil jo je vselej. In ko je videla toliko ponižno pokorščino svojega sina volji nebeškega Očeta, potolažena je bila tudi sama in čutila je srčnost, da si je še prosila trpljenja, da bo tako pomagala pri delu odrešenja sveta.

Pogosto so jo ob takih prilikah obiskovali tudi angelji, kakor preje, ko je bila še deklica in pozneje celi čas, posebno od kar ima poleg sebe Boga-sina! Bila je ona skrivnostna, nikdar razumljena vez med grešnim človeškim rodом in neskončno svetim Bogom. Tako je bila, dasi na zemlji, vendar na nek poseben način vedno skupaj s svojim Bogom.

Jezus je ravno dopolnil svojo popolno možko dobo in moč. Vstopil je v svoje 30. leto starosti.

Tiste dni je pa nastopil Janez Krstnik in je oznanjeval krst pokore ob reki Jordanu v puščavi.

Ko je Marija izvedela o tem, zabolelo jo je vnovič srce. Le predobro je namreč vedela, kaj pomenja ta javni nastop Janeza. Sosed, ki je šel poslušat Janeza tja v puščavo, ji je pripovedoval o vsem, kaj oznanja Janez v puščavi.

"Čuden človek je to!" ji je pripovedoval. "Mej drugim nam je rekel: 'Jaz sem samo glas vpijočega v puščavi: pripravite kot Gospodovo!' In: 'On, ki bo prišel za menoj, je mogočnejši, kakor sem jaz, in jaz nisem vreden, da bi mu odvezal jermena njegovih črevljev'."

Marija je samo čakala v strahu, kdaj se ji bo približal njen tolikanj ljubljeni sin in ji povedal, da odhaja — odhaja za vedno od nje, iz njene hiše! Ko je oni večer polagala borno večerjico pred Jezusa, povedala mu je, kaj ji je sosod povedal o Janezu in njegovih pridigah. Jezus ni rekel besede na to. Obraz se mu je samo zresnil in pogledal jo je milo, da jo je še bolj zabolelo v srcu.

"Jutri moram v Betanijo", je rekel čez nekoliko časa Jezus. "Grem tudi jaz k Janezu."

Marijo je zabolelo srce. Toraj sedaj gre! Solze so ji zalile oči. Prišel je čas, da ga bo izgubila? Vendar, da bi potolažil svojo mater, ko jo je videl v toliki žalosti, dostavil je takoj: "Pa se vrnem pojutranjem domov!"

Materino srce je takoj zopet ču-

tilo tolažbo. Globoko je vzdihnila. Toraj, hvala Bogu, še ne bo šel. Še bosta skupaj nekaj časa, če tuđi gotovo ne dolgo. Vendar, ne še! ne šel. Hvala Bogu! Morala ga bo dati, moral bo oditi, to ve. Vendar še ga bo imela nekoliko časa pri sebi! Takoj je odšla potolažena v svojo sobico in se zahvalila ljubemu Bogu za to milost.

Drugo jutro je Jezus res odšel od doma k Jordanu, kjer je bil Janez. Velika množica ga je poslušala. Janez je stal na vzvišeni skali, zagrnen v spokorno rašovo obleko iz kamelje dlake in govoril, govoril navdušeno, govoril mogočno. Njegov glas se je razlegal daleč na okoli. Poslušalci so deloma sedeli po travi, deloma na kamenju, deloma so stali v gručah, deloma posamič. Vsi so bili globoko zamišljeni. Vsem se je videlo, da jim gređo besede velikega moža do srca. Ravno je prenehal s svojim govorom za nekoliko časa, da je dal priliko poslušalcem, da so nekoliko premislili, kar jim je prav kar govoril, ko pride izza ovinka Jezus proti trumi. Janez ga z zvišnega prostora zagleda. Kakor prevzet nekega čudnega navdušenja stopi vnovič pred trume in pokaže na Jezusa in zakliče: "Glejte, Jag-nje božje, glejte, ki odjemlje grehe sveta!" Ljudstvo je sicer pogledalo prišleca, vendar besed prerokovih pa ni razumelo. Ni si moglo misliti, kdo bi bil ta prišlec in kaj naj pomenjajo te čudne besede prerokove. Zato se ni dalje zanj zmenilo. Zamišljeno je poslušalo dalje, ko je Janez začel še z večjo močjo in večjim navdušenjem govoriti o prihodnjem Mesiji in od dolžnosti vseh, da mu vsi pripravijo pot, da vsi sprejmo krst pokore, ter se tako zmožne store, da bodo mogli sprejeti veliki nebeški nauk, katerega jim prinaša Mesija. "Da, sredi med vami stoji, katerega vi ne poznate!" je ponovil Janez nekekrat v svojem govoru, da so se mu vsi čudili, kaj misli s tem.

Vspreh govora je bil velik! Ko je slednjič pozval Janez navzoče, ako hočejo biti krščeni v vodi s krstom

pokore, vstala je cela množica in prosila krsta. Janez je stopil v vodo in procesija se je razvrstila v reko, kjer jih je drugega za drugim krstil.

V tem pride na vrsto tudi Jezus. Tudi on stopi v vodo in prosi Janeza za krst?

"Kaj? Jaz naj tebe krstim? ko bi vendar jaz moral biti od tebe krščen?" je prevzet zaklical prerok in odstopil v velikem spoštovanju nekoliko korakov od Jezusa.

"Pusti sedaj!" mu resno odgovori Jezus. "Tako nam je treba spolniti vsako pravico."

Janez se je tiho uklonil in krstil Jezusa, kakor vse druge.

Toda glej čudo, ko je Jezus stopil iz vode, se naenkrat odpro nebesa in kakor čuden golob se je prikazal nad glavo Jezusovo in glas se je začul iz oblakov: "Ta je moj ljubi sin, nad katerim imam svoje dopadenje!"

Vse je ostrmelo nad to prikaznijo in se drenjalo okrog Jezusa. Nihče

pa ni prav vedel, kaj bi vse to pomenilo.

Toda Jezus se je zgubil v množici in nihče ga ni več videl.

* * *

Kako se je zveselilo materino srce, ko se je res drugi dan Jezus vrnil! "Še nekoliko dni bova skupaj", si je mislila. In še z večjo ljubeznijo mu je stregla, kakor bi hotela v teh malo dnevih, ko bo še doma, izliti vse svoje srce, vso svojo ljubezen izčrpati, da mu nadomesti vsa pomanjkanja, žejo, lakoto, trpljenje, zaničevanje mrzloti, katero bo od sedaj dobivalo to presveto Srce od nehvaležnega ljudstva. Ljubilo jih bo, iskalo jih bo, zanje se bo žrtvovalo, zanje nazadnje umrlo, vendar — vse zaman. Nehvaležnost in sovrašтво bo dobilo za vse to!

"O, zato mu moram zdaj s svojo materino ljubeznijo in skrbjo nadomestiti, kar mu bo potem manjkalo", je rekla Marija in mu stregla.

Sežiganje mrličev.

H. B.

Našega vbogega Martina Konda tedaj ni več. Predno si je mislil sam in smo si mislili mi, je postal prah in pepel. Komaj je dobro razzvenel opominjajoči glas sv. cerkve: Memento homo . . . Spomni se človek, da si prah in v prah se boš povrnil, opomin ki ga Konda že dolgo ni slišal, ni hotel slišati, se je na njem uresničil, uresničil prej, kakor na drugih, ki so si pustili s pepelom potresti glavo in šli še za njim v večnost. V soboto dne 10. marca je češki krematorij (sežigališče) končal svoje delo na njem. Kakor je že dolga leta živel, tako je umrl, v sporu z Bogom, do zadnjega. Vedno smo se tega bali. Čuli smo sicer, da je njegova verna belokrajaska mati veliko prejokala in premolila za njegovo zgubljenost dušo, kar nam je dajalo vsaj iskrico upanja, da ga bo, če ne prej, vsaj ob luči mrtvaške sve-

če izmolila. Toda strašna bogokletstva, ki jih je njegov list teden za tednom bruhal na vse, kar je nam sveto, so mu vedno mašila studenec milosti, ki bi mu ga bila materina molitev pri količkaj dobri lastni volji nedvomno odprla. Ne bom mu nadalje vesti izpraševal, prepozno je, izprašal mu jo je Bog-Sodnik. Tudi ne bom rekel, da ga je zadela Judeževa obsodba: Bolje bi bilo, da bi ne bil rojen tak človek. To ni moja stvar. Le nekaj misli o njegovi poslednji volji, naj se mu telesni ostanki po smrti upepele, hočem ob priliki, ko se je to zgodilo, napisati.

Moderni paganizem se je začel ogrevati za sežiganje mrličev. Vsa krščanska zgodovina ne ve in noče o sežiganju ničesar vedeti. Da, celo stari paganizem, ki mu božje razodetje ni svetilo, je z zgolj naravnim, zdravim razumom, spoznal, da je

pokopavanje mrtvih bolj spodobno, kot sežiganje. Sicer je stari paganizem poznal oboje, pokopavanje in sežiganje, a pokopavanje je bilo pravilo, sežiganje izjema. Babilonci, Egipčani, Kitajci, Etruski in drugi narodi, ki veljajo za stare kulturne narode, so svoje mrtve pokopavali, le izjemoma sežigali. Tudi Grki in Rimljani, dokler so v kulturni visoko stali. Šele potem, ko so začeli moralno propadati, je sežiganje prevladalo pokopavanje. Pri Judih, ki so jim sijali le motni žarki razodetja, je bilo pokopavanje domala brezizjemno pravilo.

Ko je krščansko razodetje dvignilo zastor in se je namen življenja, dušnega in telesnega, v vsej svoji vzvišenosti pokazal, se je zdelo, da je za vedno pogašen plamen, ki je dotlej tu in tam povžival tudi izročena mu človeška telesa. Tempelj božji, kar je v luči krščanskega razodetja človeško telo, spada pravtako malo, da še manj v ogenj, kakor zidani templji božji. Iz sovraštva zanetiti zidan tempelj božji, je bogoskrunstvo. Svoje vrste bogoskrunstvo je tudi, iz verske mržnje izročiti tempelj božji, človeško telo, iz katerega je smrt začasno iztrgala najsvetejše, dušo, ognju. Tega prepričanja je Cerkev na podlagi razodetja vedno bila in zato svoje otroke vedno le pokopavala, nikoli sežigala. Materino srce poka žalosti, ko ji pokrov krste zakrije drago telo otroka. Počilo bi ji žalosti, ko bi naenkrat zagledala pred seboj le prah tistega, ki jo je še pred malo urami ljubeče klical mama in ji s smehljajočim obrazom vračal njeno ljubezen. Mati, ki bi mirno prenesla upepeljenje svojega otroka, bi ne zaslužila tega sladkega imena. Taka naslovna mati pa Cerkev ni. Zato se je in se bo vedno trdovratno upirala, da bi njene otroke sežigali.

Ne rečem, da je sežiganje mrličev proti kaki verski resnici, katerih ona ne more prodati. To ne! Saj vstajenja od mrtvih, kar je verska resnica, sežiganje teles ne prepreči, tem manj posmrtnega življenja duše,

ki ji svetni ogenj sploh ne more bližu. Naj zemlja počasi, ali pa ogenj naglo dovrši svoje delo na človeških truplih, je v tem oziru vseeno. Ta in ona bodo ob glasu trombe vstala in se združila z dušami, s katerimi so skupaj šla skozi življenje, da z njimi skupaj prejmejo tudi plačilo. Zato se Cerkev ni protivila sežiganju svojih mrtvih otrok, ko so izjemni slučajji to zahtevali, n. pr. če je pretila resna nevarnost okuženja po kaki nalezljivi bolezni. Tudi misijonarjem mej onimi pagani, pri katerih je sežiganje v navadi, ne dela težav. Če hočejo paganski soročniki svojega umrlega krščanskega dragega upepeliti, se misijonarji lahko pasivno zadrže, ne smejo sicer tega odobravati, a se jim ni treba protiviti, da še kaj hujšega iz tega ne pride.

Za slučaj, da bi se nepobitno dokazalo, da je pokopavanje mrtvih, oziroma njih počasno trohnenje res vzrok kakih nalezljivih boleznih, ali bi bil kak drug važen vzrok, bi Cerkev nič ne imela proti sežiganju. Sovražniki grobov so ji hoteli na vsak način to tudi dokazati. Vse mogoče vzroke so navajali, da bi zasuli grobove, zaprli grobnice in odprli krematorije. Nekateri so si natakili Judeževu masko in tarnali, kako je škoda zemlje, na kateri bi se lahko pridelalo toliko in toliko krompirja, kako je škoda toliko lesa, ki brez koristi gnije v zemlji. Neki "bistroumni" italijanski poslanec Bertani je l. 1871. v parlamentu celo dokazoval, koliko dobrega gnoja gre s pokopavanjem v zgubo. Zračunal je, da če bi se mrtvi sežigali in njihov prah po poljih in travnikih raztresel, bi se letno pet milijonov hektolitrov več koruze pridelalo. Sami glasovi iškariotskih duš, ki jih Cerkev pomilovavno zavrača, kakor Kristus Judeževga: Čemu ta potrata? To bi se bilo namreč lahko drago prodalo in dalo ubožcem. Mat. 26, 9.

Kot nekake prvoboritelje proti pokopavanju, za krematorije, so pošiljali v boj razne zdravniške, ki naj bi s svojimi navidezno učenimi in

nepristranskimi ugotovitvami, odločili zmago za krematorije. Pokopališča, tako se je vsepovsod povdarjalo, so kotišča vseh nalezljivih boleznih, deloma po strupenih plinih in mijaznih, ki prehajajo v zrak, deloma vsled okuženja studencev, ki teko skozi pokopališča. Toda našli so se tudi toliko pošteni zdravniki, ki niso pustili svoje znanosti vpreči v propagandni voz, ampak so odločno pobijali taka iz trte zvita, navidezno strokovnjaška mnenja. Vse pline, ki jih povzročajo trohnenje v zemlji, pravi Dr. Surbled, vsrkava in razkrajajo grobna zemeljska plast, ako je zadosti debela. Sicer pa ni nikjer dokazano, pravi dalje, da so ti plini, če bi tudi skozi prodrli, zdravju škodljivi. Ko bi bilo to res, bi morali vsi medicinci, ki v zaprtih divoranah, iz katerih veter ne more odnašati plinov, secirajo trupla, na zastrupljenju umreti, predno so prvi recept napisali. Sicer je pa pretekla vojska, ki je hitreje morila, kot pokopavala, zadosti prepričevalno dokazala, da je mnenje, pokopališče je kotišče epidemij, navadna pokopališka legenda, kakor pravi zdravnik Dr. Rochard.

Prav tako prazna je, da bi nalezljive bolezni izvirale iz studencev, ki teko izpod pokopališč. Že imenovani zdravnik Dr. Surbled pravi, da tega še ni nihče dokazal, pač pa naspotno. Natančna preiskava takih voda, ki teko izpod pokopališč, je dognala, da te vrste vode nimajo nikakih kvarnih, od drugih voda različnih snovi v sebi. Po pravici se Dr. Rochard iz tistih svojih kolegov in drugih lahkovernih, ki mislijo, da iz domov mrtvih črna smrt izvira, norčuje, rekoč: Tisto epidemijo, ki na pokopališču izvira moramo šele poiskati.

Sicer pa to tudi niso glavni vzroki, zakaj se nekateri tako boje grobov in ogrevajo za krematorije. To so le njih pretveze. Glavni vzroki so čisto drugi. Kdo pa je, ki ne mara biti pokopan, ampak hoče biti sežigan? Je to morda kak prepričan, dober katoličan ali kristjan? Poglej-

mo jih, pa bomo videli, da so izključno krščeni pagani. V življenju so se kot hudič bali križa in ga moráa še bolj kot on sramotili, zato ni čudá, da ne marajo po smrti pod njim počivati. Nazadnje imajo s svojega stališča prav. Kaj bo takim sramotnim izdajicam, ki so v življenju postali nezvesti zastavi križa, po njih smrti na grobu vihrala. Pokopališča itak zadosti lažejo. Kamor pogledaš, vse počiva sladko in mirno. Križ na grobeh tacih bi bila vendar malo predebela laž.

Samo to ni prav, da ti, ki sami nočejo počivati pod križem, tega tudi tistim ne privoščijo, ki hočejo, da vihra na njih grobu ista zastava, pod katero so se v življenju zvesto borili in je še njih mrtvaški prsti niso spustili-križ. Vsaj takim naj bi je ne snemali z grbov, ki z njo vlivajo svojim dragim ostalim največjo tolažbo v srca, takim, ki verujejo, da: Le križ nam svetj govori, da zopet vidmo se nađ zvezdami. Toda ne, ampak: Jaz ga ne maram, ti ga pa ne smeš imeti. Takim pa sv. cerkev po pravici odločno kliče: Če ga ti ne maraš, slobodno ti, ga tudi vreden nisi. Slobodno vam ostalim, ki nočete, da bi vam križ oznanjal svidenje, že veste zakaj nočete. Kdor raje hodi ob posodah prahu rajnih, ki stoje kakor apotekarski glaži, kot mej križi gomil, mu ne morem pomagati, ampak ga samo pomilovati, samo ne mislite, da imajo vsi tako

paganski ogus. Pustite ga vsaj tistim, ki verujejo, da je človeško truplo kakor seme, ki mora prej umreti, predno prikljije nova rastlina na dan. Pustite vsaj njim počivati v zemlji, iz katere so vzeti, ki so zaspali z upanjem, da se bodo, ko zasije večna pomlad, ob drevesu življenja-križu povspeli v večne višave .

Protiverski in proticerkveni nagibi boriteljev za sežiganje na eni strani in krščanskemu duhu veliko bolj ođgovarjajoče pokopavanje na drugi strani, to so vzroki zakaj Cerker trdovratno vstraja in bo vstrajala na tem, da se njenj otroci, kakor doslej, tako tudi poslej, pokopujejo, ne sežigajo. Iz istih dveh plemenitih vzrokov je že prej in zopet po novem kanoničnem pravu odredila: "Trupla rajnih se morajo pokopati, njih sežiganje obsojamo. Če bi kdo na katerikolj način odredil, naj se njegovo truplo sežge, je nedovoljeno to njegovo voljo spolniti. Če jo je dostavil pogodbi, poslednji volji ali kakoršnemu koli činu, jo je smatrati kot nedostavljeno." Can. 1203.

Na podlagi te in drugih spopolnjujočih odredb, morajo cerkveni organj v danem slučaju tako-le postopati:

Če bi kdo za to prepoved vedel, pa bi kljub temu testamentarično odredil, da se naj njegovi telesni ostanki sežgo in bi na zahtevo spo-

vednika ne hotel tega preklicati, se mu morajo odreči sv. zakramenti in seveda tudi cerkveni pogreb. Ako se šele po smrti najde ta točka v njegovi poslednji volji in se ve, áa mu je bila prepoved znana, da je toraj kljub njej to odredil, se mu odreče cerkveni pogreb in maševati se sme zanj le tihe, neoznanjene sv. maše. Za slučaj, da bi kdo testamentarično določil naj se njegovo truplo upepeleli, a bi se upravičeno domnevalo, da je to storil v dobri veri, nevéde za tozadevno prepoved, se smatra dotična določba testamenta, kakor bi je ne bilo in se ga cerkveno pokoplje, ako ni družega zadržka. Če bi pa njegovi le zahtevali, naj se tudi ta njegova volja izvrši, sme duhovnik na domu alj v cerkvi opraviti pogrebne obrede, ne sme ga pa spremljati v krematorij.

Kajne, dragi bravci "Ave Marije", mi hočemo kot pošteni kristjani v grob, pođ križ, ko se enkrat steko naše ure? Tam naj zemlja polagoma stori svoje, kakor pri semenu, ki se ji ga v jeseni izroči. Saj vemo in verujemo, da bo enkrat pomlajeno morala nazaj dati, odkar ji je vstali naš Zveličar iztrgal plen. Kdor ne hrani tega sladkega upanja v svojem srcu, naj le odredi, da se njegovi telesni ostanki sežgo in če mu drago, po Bertanovem predlogu še lahko dostavi, naj se njegov prah porabi za koruzni gnoj. Mi take krščene pagane samo pomilujemo.

Glasnik Društev Najsv. Imena.

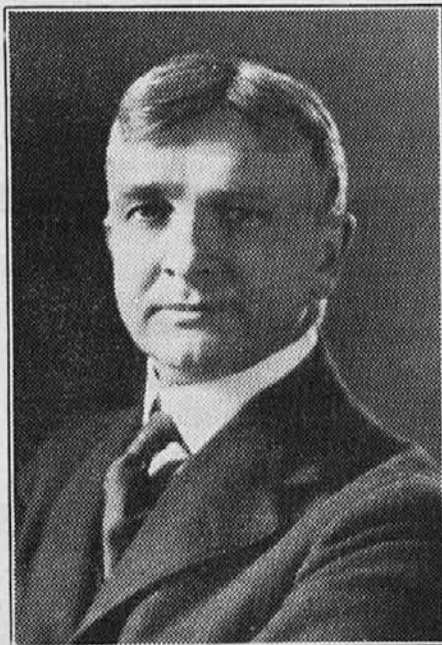
H. B.

Naš očetovski večer.

Po lepem govoru predsednika moškega društva Najsvetejšega Imena, Mr. M. Železnikarja in igrici, je domači župnik, Rev. Kazimir Zakrajšek, predstavil glavnega govornika v angleščini, Mr. Dr. Lappa. Predno mu je dal besedo, je vpričo vseh poslušavcev naznanil, da naša župnija sv. Štefana, uradno pristopa k "National Welfare Council", da gre skupno s to mogočno ameriško katoliško organizacijo v boj za naše verske svetinje. Mej drugim je s primero pojasnil zakaj: V Washingtonu, je dejal, imajo velikansko lečo s tremi komolci v premeru. Ako se skozi to lečo zbero solnčni žarki na eno točko, imajo tako silno moč, da stopo vsako rudo. Vročina teh koncentriranih žarkov je tako velika, da je sploh ne morejo zmerriti. Vsak posamezni človeški razum, je kakor solnčni žarek. Če ti žarki posamezno sijajo, je svitloba in toplota primeroma majhna. Ako se pa potom združevanja vsi ti posamezni razumi osredotočijo v eno smer, bo njih moč tolika, da se ji ne bo mogel nihče upirati. Ako se mi svetoštevanci in vsi ameriški katoliški Slovenci združimo z ostalimi katoliškimi organizacijami, ter vsi skupaj priklopimo naši katoliški centrali "National Welfare Council", bo to taka moč, da bomo vse "ta rdeče" in če treba samega "ta črnega" stopili. Zato hočemo mi svojo moč sredotočiti v lečo te naše katoliške centrale.—Ta korak je bil z velikim odobravanjem sprejet.

Nato je nastopil Dr. Lapp. V temeljitem govoru, zabeljenem z duhovitimi šalami, je povdarjal orga-

nizacijo vseh katoličanov v skupni obrambni blok, proti enako organiziranim silam teme. V lepi prispodobici je pokazal, kaj so, kaj premorejo posamezni in kaj organizirana masa. Neki voznik, tako je izvajal, je znal izvrstno z "gajzlo" pokati in vse je z njo zadel. Nekoč se je mej vožnjo bahal enemu svojih tovarišev s to svojo spretnostjo. "Poglej

Dr. John A. Lapp

to muho na hrbtu konja", mu je dejal ta, ubij jo z gajzlo, če si res tak mojster." Voznik je zamahnil in jo pobil. Ko sta šla dalje, mu zopet pravi: "Ali vidiš tisti le list na veji, odbij ga, pa samo tistega!" "In ga je. Potem pa zagleda na veji viseče sršenovo gnezdo. "Še tega doli zbij",

mu reče, "in ne bom več dvomil, da si res tak mojster, kakor se bahaš." "Ne tega pa ne", odvrne voznik, "tega se ne lotim." "Zakaj ne." "Ti so organizirani."

Muha in list, je nadaljeval govornik, so posamezni katoličani. Spreten nasprotnik se jih ne boji, jim je z lahkoto kos. Sršenovo gnezdo so organizirani katoličani, katerega se pameten nasprotnik ne bo meni nič tebi nič lotil in če se ga bo, naj sam sebi pripiše, ako bo odnesel opikano in otečeno glavo. Zato se naši nasprotniki tako boje naše organizacije in si na vse načine prizadevajo, jo ovirati, ali izpeljano kolikor mogoče razdvojiti.

Načalje je povedal, da gremo Slovenci v Ameriki skozi enake težavne boje, kakor so morali iti drugi narodi, ki so pred nami prišli čez morje. Vzelo bo mnogo časa, predno si bomo popolnoma uredili svoj novi dom. Vendar nam je častital k našemu lepemu napredku v tem kratkem času. Česar nam je še pred vsem potrebno je: da se priklopimo skupni organizaciji ameriških katoličanov, po kateri se bomo tem lažje in preje dvignili. Ta poziv, v skupno katoliško armado, so navzoči z burnim odobravanjem sprejeli.

A ne samo moške krajevne organizacije, je vabil v skupno katoliško armado, ampak tudi ženske, katerim je dal častno spričevalo, da so za ameriški katoliški prepород več storile, kot moški. Bile so bolj marljive in vstrajne. Da bo torej sršenovo gnezdo večje in v večji strah našim verskim nasprotnikom, je treba, da se tudi krajevne ženske organi-

zacije pridružijo skupni organizaciji ameriškega ženstva.

To celokupno združenje moških in žensk v eno, dobro disciplinirano fronto, ki bo, pod vrhovnim poveljstvom naših škofov, vedno pripravljena, z združenimi močmi odbiti vsak sovražni napad in ga v kali zadušiti, je zlasti potrebno radi ameriške vlade. Zdi se, je povdarjal govornik, da se mlajši ameriški narodi še premalo zavedajo, da je Amerika republika. V republiki ljudstvo vlada. Vse kar vlada dela, dela v imenu ljudstva. Ono ji odmerja delokrog s svojimi volitvami. Vsak volivec je soodgovoren za to, kar vlada ukrene. Kdor se tega ne zaveda, kaže, da ni zrel za republikansko vladavino. Užival bi rad vse udobnosti, ki jih državljani nudi ljudovlada, storil pa nič, da bi se mu te udobnosti ščitile. To ni prav, to se reče družega pošiljati v ogenj po kostanj, za se. Vsak, ki ima volivno pravico, se je mora v danem slučaju

tudi poslužiti in sicer ne tja v en dan, ampak z resnim prevdarkom in molitvijo, koga hoče voliti.

Katoliška centrala "National Welfare Council", se je ustanovila s tem namenom, da bi katoliško ljudstvo, zlasti amerikanizirane naseljence, politično združevala, a tudi politično šolala. Vsak državljani mora vedeti, kake dolžnosti ima kot tak in jih vestno vršiti, za kar mu je potreba političnega pouka. S tega stališča, je dejal, z veseljem pozdravljam izjavo vašega g. župnika, da hočete skupaj z nami na stražo, za svoje pravice in napredek. Tajne sile, ki nam hočejo spookopati naše altarje, so neprestano na delu. Premočne so, da bi mogli z delnimi protinapadi preprečiti njih zlobne nake. Le skupno, organizirano delo nas bo rešilo. Zato, Slovenci, kolikor vas je širom Amerike, vsi skupaj pod našo zastavo, katolicizem pozna samo meje sveta. —

Nato se je govornik obrnil na do-

mačega g. župnika Rev. Zakrajška, mu častital k lepo vspelemu večeru, se mu zahvalil, da ga je povabil, ter mu zagotovil vso naklonjenost tej najmlajši hčerki od strani skupne katoliške matice — "National Welfare Council".

Dolgotrajno odobravanje poslušavcev je pričalo, da seme lepih besedi in navodil ni padalo na skalo. Zato upamo v doglednem času tudi žeti, ne samo v Chicagi, ampak po celi slovenski Ameriki. Čim prej se pod omenjenim mogočnim vodstvom organiziramo v en močen blok, tim prej bomo "ta rdeče" poslali v penzijo.

Takoj za angleškim govornikom je nastopil glavni slovenski govornik Rev. Hugo Bren, O. F. M. Najprej je po receptu gorenjskih pretepačev nekaj "za špas" povedal, potem pa še nekaj "za res". Ker tisto, kar je bilo "za špas", ne spada v postno dobo, hočemo navesti le tisto, kar je bilo "za res."

Konrad Bolanden:

Šentjernejska noč.

Zgodovinski roman.

Prosto preložil:

Rev. J. C. Smoley.

"To, kar praviš ti, brat Joel, razodel mi je že davno moj duh. Jaz pa ti povem: "Še predno bo solnce drugič zašlo, lizali bodo psi v Ribaux kri te proklete babilonske hčere na ulicah!" — Pojdi sedaj, — in molči!"

Markez in grofica sta obstala pred tolpo. Samuel Caleb je odzdravil na prijazni pozdrav grofice Blanke in se globoko priklonil. Ko se je zopet vzravnal, stisnil je ustnice, in nepopisljiv srd je švigal iz njegovih oči na hčer barona Dubourga.

"Ti hrabri možje in dobri prote-

stantski kristijani", je rekel Riviere, "si štejejo v posebno čast, da smejo spremljati hčer protestantskega junaka varno in zvesto na njen dom."

"Hvaležno sprejemam vaše varstvo in spremstvo, hrabri možje, in vas bom za vašo skrb obilno poplačala", odvrnila je Blanka.

Izprevod se je pričel pomikati. Hugonoti so vrgli svoje pikone, še vse krvave od nočnega klanja, preko svojih ramen in so sledili njej, ki jim je bila izročena v varstvo. Ko so dospeli do mesta, kjer pelje pot na Autremont, se je Riviere od grofice po-

slovil.

"Jako mi je žal, grofica, da vas ne morem osebno spremiti. Pozdravite mi, prosim, starega očeta, mojega nepozabnega prijatelja, in zagotovite ga moje udanosti in moje stare zvestobe napram grofovi rodbini."

"Hvala, gospod Hugo! Obiščite nas čim prej v Autremont, — moj stari oče bo gotovo vesel obiska moža, ki je rešil življenje njegovemu vnuku."

Ljubeznjivo se mu je nasmehnila, potem pa obrnila rjavca proti poti na Autremont. Riviere je postal in

zrl nepremično za njo, dokler ni izginila njena postava za gručo dreves. Vzpodbodel je potem konja in odjezdil s svojo četo v nasprotno smer.

GIZ.

V Autremont-u, kjer se je mudil baron Dubourg na obisku, še niso imeli nikakega poročila o nočnem napadu Huguenotov. Baron je sedel ravnokar s svojim prijateljem v zračni altani. Pred njima se je razprostirala krasna pokrajina. Strmi obronki griča, na kojega vrhu je stal grad, so bili posajeni z vinskimi trtami; široka polja in zeleni travniki so ločili grad od nasproti ležeče velike in imovite vasi Autremont. Široka, prostorna pot, je peljala od grada navzdol, prerezala polja, zgubila se v vasi in se prikazala zopet na nasprotni strani vasi; odtod se je vila zopet skozi bogata polja in vinograde in se spenjala po malih višinah navzgor v smeri proti Rennes. Z dopadanjem in nekako notranjo radostjo je zrl grof Autremont po tej poti, ki se je vila kakor rumen trak med polji; v njo so se stekale vse poti in steze od raznih grofovskih selišč in kmetij.

Grof Artur se je vedno zanimal za blagobit in gmoten napredek svojih podanikov; pomagal je povsod, kjer je mogel. Že iz tega vzroka je sovražil meščanske vojne, ki so uničevale splošno javno blaginjo in premožnost. Z bistrim očesom je sledil razvoju dogodkov, skrbno je odstranjal vse, kar bi znalo dati povod k preprirom in bojem v njegovem okrožju. Njegov sin je stopil kljub svarečim opominom Arturjevim na stran Huguenotov, — ne ker se je zanimal za verske prepire, ampak iz gole častihlepnosti; upal je, da bo s pomočjo Coligny-ja, ki je bil očetov prijatelj še izza mladih let, dosegel kako visoko službo v kraljestvu. Njegova smrt pri Jarnarc-u je napravila vsem takim upanjem in željam nagel konec, staremu očetu pa obilo žalosti, posebno ker je že zgubil vnuka v bitki pri St. Denis. Autremont se je udal usodi, kakor

je to dolžnost moža. Vse te rodbinske nesreče so pa njegov stud proti meščanski vojni toliko bolj povečale.

V verskem oziru spadal je grof Artur med ono vrsto ljudi svojega stanu, ki so se bolj nagibali k humanizmu kakor pa k krščanstvu. Vendar ga nikakor ne smemo prištevati onim humanistom, ki so padli tako nizko, da so celo Boga tajili in smatrali razum kot edino božanstvo, ki so smatrali vero edino le za sredstvo, s katerim se je dalo krotiti prosto ljudstvo. Tudi takratna moda plemenitavev, ki so si izbirali vzore iz starega poganstva, mu ni ugajala. Z ostrimi besedami je grajal pogosto maršala Brissac-a, ki si je vzel za vzor rimskega pagana Fabija, ali Connetable a ali Chatillon-a, ki sta si izbrala za svoje ideale oba Katona. Neumno, blazno navado sanjaških učenjakov, ki so darovali Bakhu mastne koštrune, je pa grof odkrito zaničeval.

Radi tega grof Autremont ni bil ravno najhujši svojega stanu. Vsako nedeljo je šel k sv. maši v vaško cerkev, ne ravno, ker je to zahtevala cerkvena zapoved, marveč radi previdnosti. Pospeševal in podpiral je verski čut kmetov, ker je vedel, kako velik vpliv ima živa vera na nravnost, na delavnost in na blaginjo ljudstva. On je bil, ki je pregovoril svojega sina, da je izročil Blanko sestram pri sv. Agati v odgojo. Krasno vnukinjo je iskreno ljubil, čislal je njene telesne in duševne kreposti tako, da ni mogel najti niti med najvišjim plemstvom moža, ki bi bil vreden njene roke.

Autremontov prijatelj, baron Reginald Dubourg, je bil pa goreč katoličan; vsled svojih strogih verskih nazorov se je večkrat sporekel z grofom.

Ravnokar sta se zopet prepirala, a vendar brez vsake strasti; niti besedica ni mogla žaliti njunega mejsebojnega prijateljstva. Že nasprotje v njunih osebnostih je preprečilo vsak resen spor. Dubourg je bil male, dobro rejene postave. Njegova

dobrosrčnost je odsevala iz njegovega dobrodušnega obraza. Dobrosrčen proti vsakemu, je bil proti prijatelju tako odjenljiv in se tako zatajeval, da je večkrat rajše odnehal v svojem lastnemu prepričanju.

Autremont je bil nasprotno visoke, silne postave, ni mu bilo videti, da ima že šestdeset let. Njegovo vedenje je bilo resno, postal je pri vsaki duševni razvnetosti jako živahen. V prejšnjih letih je bil pogosto na obisku na dvoru Henrika II., kajti njegov svak, Janez Hennuyer, prej dominikanec, sedaj škof v Lisieux, je bil kraljev spovednik. Ako je hotel, je grof s svojim vedenjem še vedno lahko pokazal pravega dvorjana, dasiravno je bilo neprisiljeno, odkrito, prostođušno vedenje v njegovem značaju.

"Ti misliš, ljubi Artur, da bi bil moral jaz pripustiti, da bi bili Huguenoti poklali moje verske sosesede, ne da bi jaz ganil z mezincem?"

"Ti nisi bil dolžan, da bi jim pomagal. Na kraljevega namestnika naj bi se bili obrnili."

"Na kraljevega namestnika? Prijatelj, ti govoriš brez premisleka. Kraljev namestnik živi v Caen, v kraju, ki je od kraja nesreče petdeset ur hoda. Tja naj bi se bili obrnili ljudje za pomoč, ko jim je grozilo klanje in požar že v prihodnjih par urah? Razun tega pa ne vem, če je v Normandiji sploh še kak kraljev namestnik. Francija je sedaj razdeljena v dva dela: v enem kraljuje kralj, v drugem ukazuje Coligny. Normandija je po pretežni večini hugenotska, torej je Coligny njihov kralj. Toda vzemimo, da je še kak kraljev namestnik v Normandiji, vzemimo, da bi bil ta prihitel katoličanom v njihovi stiski na pomoč, — vse vkup bi ne bilo nič pomagalo; kajti Kalvinci poslušajo, ubogajo edino le uradnike svoje stranke, ne bodo pa nikoli pokorni uradniku francoskega kralja."

Baron je povedal resnice, katerih grof ni mogel utajiti. Začel se je praskljati po glavi in jezno godrnjati.

"Proklete razmere!" vzkliknil je razjarjen. "Ta dvojna vlada bo Francijo uničila."

"Torej le priznavaš, ljubi Artur, da sem v tem slučaju ravnal, kakor bi ravnal vsak plemenitaš?"

"A, kot plemenitaš, katerega ne vodi razum in previdnost, marveč čustvo poštenja in dobrosrčnost. Razkačil si sedaj protestante in jih razdražil proti sebi. Porabili bodo prvo priložnost, da bodo opustošili tvoje ozemlje, da bo morda celo tvoje življenje v nevarnosti. Kakor slišim, vre zopet na jugu. Hugonotje se skrivoma pripravljajo. Kmalu se bo pričel krvavi ples znova. V takih časih izogne se moder, previden mož vsemu, kar bi moglo izzvati srd fanatikov. Tudi moje kmete je okužila Calvinova neumnost. Le predobro vem, da se nekateri izmed njih shajajo, da pojejo psalme, da poslušajo čisti, nepokvarjeni evangelij Kalvinovega predikanta. Radi mene! Meni ne pride na misel, da bi jim prepovedal, prepjevati psalme. Če storim to, postali bodo iz rigajočih oslov podivjani biki."

(Dalje prihodnjič.)

To se pravi post držati.

H. B.

Postna postava je ena tistih, ki so za mnoge le na papirju. V kakih hribih, kjer ljudje res delajo kot živina, ali kar bi morala živina, ker morajo ves gnoj v v koših znositi na svoje laze, se še dobe taki, ki jim je postna postava sveta, še bolj, kakor je zdaj zapovedano. Po mestih, zlasti industijskih mestih, so redki, ki bi se tega držali, kar je strogo zapovedano, ožjiroma prepovedano. Moram težko delati, je navaden izgovor teh, s katerim opravičujejo svojo vest. Pa jaz mislim, da če bi en tak hribovec čejal velikomestnemu delavcu: men javja! bi se ta destkrat premislil.

Zato pa, ako oni lahko drži post, še bolj strogo, kakor je zapovedano, bi ga tudi ta lahko, vsaj v toliko, kolikor je strogo zapovedano. Če ga ne, ni toliko delo vzrok, kakor verska mlačnost, ki se je zlasti po mestih tako strašno razpasla mej vsemi sloji, da tega, če v petek in svedek meso jedo, niti za greh nimajo. Takim naj v malo izprašanje vesti za postni čas, navedem dva lepa zgleda, kaj je postna postava kristjanu stare korenine, ki se še dobe v kakih odročnih hribih, do kamer ne sega okuženi zrak mestne verske mlačnosti in brezbriznosti. Zgleda nista izmišljen, ampak popolnoma resnična.

Neko bolnico, tako poroča en nemški hribovski dušni pastir, sem šel obiskat. V revni drvarski koči je živela s svojim odraslim oženjenim sinom, krepkim drvarjem. Že prej sem vedel, da v tej borni bajti Bog ne prebiva samo v kotu, ampak tudi v srcih matere in sina. Na zunaj sta živela revno, tem bogatejše pa na znotraj. Ko sem sedel pri postelji bolne stare mamice, pride zraven še njena sinaha, sinova žena, z nekim papirnatim ovojem. Glejte, gospod, mi pravi, kak je moj mož. Ko je šel po kosilu na svoje težko delo v gozd, sem mu dala en kos suhe klobase s seboj. Vem, da je danes petek, a po pravici vam povem, ničesar drugzega nimam pri hiši, razun kruha, ob tem pa tudi ne more delati. Pa kaj mi je naredil? Niti pritaknil se je ni. Nazaj mi jo je prinesel in dejal: Ti danes je petek, jo bom pa jutri. Mejtrem ko mi je žena to pripovedovala je bilo slišati sem iz kozjega hleva polglasno veselo pesem lačnega moža.

Kljub samemu suhemu kruhu je videti dobro razpoložen, pravim ženama. O moj sin je dober, odvrne bolna mati in si briše solze z razoranih lic, celo vojsko je skozi dal, pa se je tak vrnil, kakor je šel. — Srečna mati in žena sem, si mislil, pri vsej revščini. Pri tem stopi sinmož sam v hišo. Nisem mogel, da bi ga radi resnosti, s katero je vzel

postno postavo, ne bi pohvalil. On se je pa zadovoljno smeje branil moje hvale, češ to vendar ni nič posebnega, saj kakor vidite nisem lakote umrl. Košček kruha, pa se za enkrat pretolče, saj mnogi še tega nimajo. Potem pa, gospod, pri nas so nam bile božje in cerkvene zapovedi vedno svete, kajne mama? Vem, da mi je žena dobro hotela, ko mi je dala kos suhe klobase s seboj, a mislim, da bi mi danes ne šla kaj prida v slast, če bi se je bil tudi lotil. Po teh besedah sem mu ginjen stisnil roko in mu odkrito izrazil svoje spoštovanje. — Tako dotični hribovski dušni pastir.

Jaz sam se spominjam vzorne krščanske družine tam pod kamniškimi planinami, ki sem jo pred dvema leti na pragu posta obiskal. Slučajno, tedaj gotovo ne iz kake verske baharije je hišna gospodinja pripomnila, da je spravila toliko masla skupaj, da ga bo za cel post. Na mojo pripomnjo, da je vse postne dni dovoljeno z mastjo beliti, mi pravi: Vem, da se sme, pa pri nas se še stare navade držimo, cel post ne belimo z mastjo. Zlati ljudje sem si mislil, nobene vaše njive nisem videl čisto ravne, vse dihajo vaš pot in vendar taka strogost življenja.

Za to družino se vedno spomnim, ko slišim razne pasje vzroke, s katerimi mlačni kristjani zagovarjajo svojo brezbriznost glede postne postave. In takrat si vedno mislim: Duha ni več mej dolinci, najmanj po mestih, verska megla z vso svojo jesensko puščobnostjo jih je objela, le hribovcem še solce sije, naravno in nadnaravno, samo oni so še otroci solca. Po teh ljudeh, mej katerimi je še Kristus kralj in cerkev kraljica, se mi vsakokrat zbudi opojno domotožje, kadarkoli mi iz gramofona zadoni tista: Na planincih solnčice sije . .

TVOJ NEDELJSKI TOVARIŠ

Piše Rev. J. C. Smoley.

CVETNA NEDELJA.

Hozana Sinu Davidovemu!
Blagoslovljen, ki pride v imenu Gospodovem. — Mat. 21, 9.

Cvetna nedelja nas spominja in nam predočuje oni slavni in krasni dogodek, ki nam ga opisujejo vsi štirje evangelisti: Jezusov slavni vhod v Jeruzalem.

Cerkev slavi ta spomin s posebnimi obredi: Blagoslavlja ojkine veje in drugo zelenje v spomin slovesnega Kristusovega vhoda v Jeruzalem, vrši se procesija ob slavnostnem spevu: "Hozana Sinu Davidovemu!"

Ako pa današnji dan cerkvene obrede dobro premislite, spoznali bote, da imajo poleg radostne tudi svojo žalostno stran. Po slavni procesiji, pri kateri slišite veseli "Hozana", prične se spokorna sv. maša, pri kateri se poje "pasijon" — Kristusovo trpljenje.

Zakaj najprej radost, potem pa žalost?

Tako je bilo že pri Kristusovem vходу v Jeruzalem, tudi pri tem vrodu opazamo radostno in žalostno stran.

* * *

1.—Radosten je bil vhod Kristusu v Jeruzalem.

Spomnimo se vsega, kar se je tu godilo, pa bomo videli radost tega dne.

Bilo je ravno na nedeljo, kakor je danes, onega tedna, s katerim so se pričnili judovski velikonočni prazniki. V četrtek po tej nedelji slavili so Judje velikonočno jagnje, v soboto pa je bil veliki judovski praznik.

Kristus je bil na poti iz Betanije v Jeruzalem. Ko je prišel do mesta Betfage, poslal je pred seboj dva učenca, rekoč: "Pojdita v vas, ki je pred vama in brž bota našla oslico

privezano in žrebe pri njej; odvežita in pripeljita mi ju! In če vama kdo kaj reče, recita, da ju Gospod potrebuje, in brž ju bo izpustil." Učenca sta šla, in vse se je zgodilo, kakor je bil Gospod rekel. Pripeljala sta oslico z žrebetom. Na oslico sta položila svojo obleko in posadila Jezusa na njo. Tako je jezdil v Jeruzalem.

V Jeruzalem so potovale ta čas neštete množice ljudstva iz vseh delov sveta, k velikonočnim praznikom. Zbralo se je tam ljudstva na tisoče, cel Jeruzalem je bil poln. Ko se je Jezus bližal mestu, se je bliskoma raznesla ta novica med ljudstvom, da prihaja on. Šli so mu nasproti, da ga pozdravijo kot kralja. Razprostirali so svoje obleke po cesti, sekali veje z drevja in jih metali na cesto.

Vse je napolnjevala neizmerna radost. Gospod prihaja! Davno že so slišali pripovedovati o tem Gospodu, mnogi so ga poznali osebno, da je nenavaden mož, da uči, čemur se vsi čudijo, da dela velike čudeže, da je poln ljubezni in dobrotljivosti do vseh, ki trpe: do lačnih, bolnikov grešnikov, da celo do mrtvih ki jih obuja k življenju. To mora biti gotovo Mesija, katerega so naši proroki prorokovali! Pozdravljen bodi naš Odrešenik!

Množice so pričele veselja vpiti: Hozana Sinu Davidovemu! Blagoslovljen, ki prihaja v imenu Gospodovem!

In tako se je dopolnilo, kar je prerokoval prerok Zaharija: "Raduj se, hči sijonska, veseli se, hči jeruzalemska; tvoj kralj prihaja k tebi pravičen in Odrešenik; ubog je in sedi na oslici in na žrebetu oslice" (9, 9.)

Če premišljujemo ta dogodek, če premišljujemo radost, veselje in na-

vdušenost ljudstva, njegovo vero in njegovo ljubezen, se nam nehote vrine vprašanje samo od sebe: Je li mogoče, da ima ta dogodek i svojo žalostno stran? To ni nikakor mogoče!

In venčar jo ima.

Poglejmo si sedaj žalostno stran tega dogodka.

Pomislimo najprej, kaj se je še dogodilo. Evangelist Lukež nam to obširno opisuje.

Gospod jezdi v Jeruzalem. Ljudstvo radostno vpije: Hozana! Ravnokar je sprevod prišel na vrh oljske gore, čez katerega je peljala cesta v mesto Jeruzalem.

Gospod je naenkrat obstal in sredi račujočega se ljudstva pričel jokati. "Videč mesto se je razjokal", pravi evangelist.

Vidite žalostno stran današnjega dogodka?

Zakaj pa Gospod joka?

V besedah evangelistovih: "Videč mesto" je povedano vse.

Z vrha Oljske gore je bil razgled čez celo mesto. In ko je Gospod mesto ugledal je v duhu videl, kaj se bo čez nekoliko dni v njem godilo, in to ravno z Njim, videl je, kaj mu bo ravno isto ljudstvo čez kratek čas v Jeruzalemu storilo.

Gospod je videl ulice in ceste, po katerih ga bodo čez nekoliko dni vlačili kot najhujšega zločinca. Videl je Pilatovo palačo in videl je v duhu, kako bo v tej palači kruto bičan in sramotno s trnjem kronan; videl je v duhu, kako bo tam zbrano ljudstvo, ki mu danes vpije "Hozana", divje kričalo: "Križaj ga, križaj ga!" Videl je v duhu, kako ga bodo vlekli po ulicah mesta obloženega s težkim križem, videl je mestna vrata, ki peljejo na Kalvarijo.

Vse to je videl in sredi veselja

ljudstva jokali!

Je morda radi tega jokali, ker mu je bilo trpeti? Ne! Saj se je prostovoljno dal v roke grešnikov, saj je prostovoljno daroval samega sebe za vse človeštvo.

Radi česar je jokali, je bila nestanovitnost in nehvaležnost ljudstva, ki ga danes kot kralja pozdravlja in proslavlja na poti v Jeruzalem. Danes še veruje v njega kot obljubljenega Mesija; čez nekoliko dni ga bo zapeljano in nahujskano od farizejev imelo za največjega zločinca, za hujšega ko Barabo, in bo vpilo: "Ne tega, ampak Barabo nam daj!" Danes mu še izkazuje ljubezen, čez par dni pa bo naščuvano od farizejev dvigalo svoje pesti proti njemu, ne bo zadovoljno, ko ga bo videlo kruto bičanega in s trnjem kronanega, oblečenega v škrlatata plašč. Danes radostno vpije: Hozana! čez nekoliko dni pa bo kričalo: Križaj ga! Njegova kri naj pride nad nas in naše otroke!

To je bil vzrok, da je Gospod jokali. Videl je nehvaležnost ljudstva, videl je, kako je ljudstvo od njega odpadlo, videl je grozo, ki prihaja nad nje in nad mesto Jeruzalem. In to je žalostna stran današnjega njegovega slovesnega sprejema.

Prijatelji moji! Postojmo kratek čas! V obilnem številu ste danes zbrani v hiši Gospodovi. Danes verujete v Gospoda, danes ga še ljubite, danes tudi vi prepevate s cerkvi: Hozana Sinu Davidovemu! Blagoslovljen, ki prihaja v imenu Gospodovem! Kako pa bo čez nekoliko časa? Ne joka li morda danes Gospod tudi radi vas?

Tu stojite v cerkvi mladeniči. Imate vero in ljubezen do Gospoda. Vas li ne bodo čez nekoliko časa sovražniki Krista odtrgali od njega, ne bote li i vi čez nekoliko časa dvigali svoje pesti proti njemu in vpili: Križaj ga?

Tu stojite možje v cerkvi. Tudi vas sovražniki Kristusovi — osebno, po slabih listih, po slabih knjigah —, vabijo v svoj tabor; se li ne bo dal i kdo izmed vas zape-

ljati, da bo mesto "Hozana" kričal: Križaj ga?"

Stojite tu dekleta in žene. Danes se vaša srca tope ljubezni do Kristusa. Ne bo li prišla za vas doba, ko bote dvignile svoja srca in svoj glas proti Kristusu?

Ne vidim v vaša srca in ne morem videti, toda Gospod vidi!

Prijatelji moji, varujte se odpada, varujte se take nehvaležnosti! Ohranite si trdno, stanovitno vero v svojega Odrešenika in Boga, ohranite mu ljubezen, ohranite mu v vaših srcih vesel in radosten "Hozana"!

Gospod je k nam prišel. Tudi glede nas so se dopolnile besede Zaharijeve: "Raduj se, hči sijonska, veseli se hči jeruzalemska. Kralj tvoj prihaja k tebi in tvoj Odrešenik." Gospod je prišel! Ostanimo mu tu zvesti in On nam bo dodelil, da ga bomi enkrat tudi večnosti slavili z radostnim neskončnim "Hozana." Amen.

VELIKANOČNA NEDELJA.

Vstal je, ni ga tukaj. —
Mat. 16, 6.

Evangelijski današnjega praznika se nam zdi izmed vseh celega leta najbolj čuden, ker ga slišimo iz groba. Nad grobom je navadno slišati jok, nad grobom je slišati glas molitve, nad grobom slišimo besede polne tolažbe, toda nikoli še ni bilo slišati, kar stoji svet, tako radostnega Aleluja, kakor ravno takrat, ko je angel iz odprtega groba od smrti vstalega Krista oznanil veselo vest: "Vstal je, ni ga tukaj"; zdi se nam, kakor da bi vesoljni svet pri tej vesti odgovarjal: "Aleluja, Aleluja."

Žalosten je bil sprevod, ki se je pomikal v petek večer z gore Kalvarije proti vrtu Jožefa iz Arimateje. Mal sprevod, pot je bila kratka, toda žalost teh malo zvestih duš, ki so spremljale Kristusa k štirinajsti postaji, k grobu, je bila nezmerna. Solnce je že zašlo, večerni mrak se je nagibal nad vrtom, ko so končali pogreb. Še kratek pogled na ljubljeno obraz v kameniti rakvi, in zapr-

le so se duri iz skale vsekanega groba, k durim pa so privalili velik, težak kamen.

Toda veliko večji, težji kamen leži na srcu male, osirotele cerkve Gospodove. Bilo je v nedeljo popoldne, ko sta potovala dva učenca v Emavs. Na poti se jima je pridružil Gospod v podobi potnika. Učenca sta mu odkrivala svoje srce in mej drugim rekla: "Upali smo, da bo on rešil izraelsko ljudstvo." Prijatelji moji, vidite ta kamen na njihovih srcih? "Speravimus — upala sva" — toda sedaj ne upava več; upali smo, toda sedaj je vsega konec, on je mrtev, on je pokopan, prazno je bilo naše upanje!

Zato je pa padel velik, težak kamen od src velikih duhovnov in pismarjev. Sedaj je pokopan, sedaj nam ne bo delal nikakih sitnosti več, treba se le še nekoliko zavarovati. Zato so šli takoj po pogrebu judovske oblasti k grobu z velikim uradnim pečatom, da bi zapečatile duri groba. Že slišimo korakati vojaško stražo šestnajstih mož, ki se bo kakor železen zid postavila okoli groba, da bi učenci ne ukradli svojega mrtvega Učenika?! Potem so se judovske oblasti mirno in brezskrbno vračale v mesto. Še teden, štirinajst dni morda, so si mislili, se bo govorilo o Jezusu, potem bo pa počasi ljudstvo pozabilo na njega, edino le še v starih kronikah se bo bralo: "Križan je bil, umrl je in bil pokopan." Take misli so imeli veliki petek.

Toda po velikem petku je prišla velikonočna nedelja. Gotovo se bote čudili, če rečem, da se je ta velikonočna nedelja pričela svitati takoj na veliki petek. Poglejte, kako krásno je videti velikonočno nedeljo že na veliki petek. Nad glavo umirajočega Odrešenika je bil napis v treh jezikih: hebrejskem, grškem in latinskem, da bi cel svet vedel, kaj je tam napisano. Vladar sam, Poncij Pilat, je sestavil napis, ki pove, da je ta Križani, s trnjem kronani, kralj. "Jezus nazareški, kralj Judov." Ni čuda, da so Judje, ko so to videli, začudeno gledali in spraševali: "Kaj?"

Kralj? Kakšen kralj?” Hite k Pilatu, da bi napis popravil. Toda Pilat se ni dal pogovoriti: “Kar sem pisal, sem pisal.” Glejte, ta slabotni Pilat, ki se je prej tresel pred ljudstvom, tresel pred farizeji in pismarji, mora sedaj nehote pričati, da je Kristus kralj. Nevidna roka je vodila njegovo pero, ko je pisal napis, bila je roka umirajočega Kristusa. Vidite svitanje velikonočne nedelje?

Toda poslušajte me dalje! V mestni hiši jeruzalemski odbila je ura tri, Kritsus Gospod je umrl. Pod križem stoji vojaški častnik, rimski stotnik. Tri ure je stal tam pod križem, videl je, kako so farizeji in pismarji s prekrizanimi rokami na prsih zijali na križ, kako so se norčevali iz Kristusa, kako so majali z glavami: “Vidiš, drugim si pomagal, sam sebi pa ne moreš pomagati; če si Sin božji, stopi doli s križa, pa bomo verovali v tebe.” Toda On ni stopil s križa, ostal je na njem, sklonil svojo glavo in umrl. Vse to je videl in slišal stotnik. Kako je to učinkovalo na njega? Ko bi bil človeško sodil, moral bi sklepati: Ne, to ni Sin božji, ker ni stopil s križa, ampak umrl. A kaj slišimo ob 3. uri popoldne iz njegovih ust? “Vere filius Dei erat iste — resnično, ta je bil Sin božji.” Zdelo bi se, prijatelji, da je Kristovo bandero na tla vrženo in poteptano. Tu pa vidimo na enkrat, kako se pod križem oglašja mož-junak, ki dviga to bandero in v svojem prepričanju kliče: “Resnično, ta je bil Sin božji!” — Vidite, kako je že na veliki petek svitala velikonočna nedelja!

To pa še ni vse. V pogrebnem sprevedu vidimo žalostno Mater božjo, Devico Marijo, vidimo sv. Janeza, vidimo nekoliko pobožnih jeruzalemskih žen, in se nam to ne zdi prav nič čudno. Toda enega zapa-

zimo med pogrebci in se čudimo. Kdo je to? To je Nikodem! Nikodem je bil eden tistih mož, ki so si iz Gospodovih naukov zapomnili besede: “Ti pa, kadar moliš, pojdi v svojo sobo in zapri duri, in moli svojega Očeta na skrivnem!” Ljudje pozabljajo da ni dovolj, samo doma moliti, ampak je treba tudi javno priznavati Krista. Eden takih mož je bil Nikodem. Ravno pred tremi leti je prišel skrivaj, v temni noči, da bi ga nikdo ne videl, k Kristusu. Glejte ga, kako koraka zagrnjen v svoj plašč, da bi ga nikdo ne spoznal, po temnih jeruzalemskih ulicah. In ko se je vračal domu, mučila ga je skrb, kaj pa, če me je kedo videl? Cela tri leta se ni več javil pri Kristusu. Na zeleni četrtek, ko je v dvorani sedelo sedem deset članov vrhovnega sveta in obsodilo Gospoda na smrt, bil je Jožef iz Arimateje edini, ki je vstal in glasoval proti obsodbi. Nikodema ni bilo na tej seji. Imel je sicer Kristusa rad, gotovo bi bil tudi glasoval proti obsodbi, a bal se je Judov, ni imel srčnosti, da bi šel na sejo. Danes pri pogrebu ga pa vidimo. Mislili bi, sedaj ob smrti Gospodovi bo še bolj prestrašen, toda on prihaja na Kalvarijo, stopi gori k križu, poteguje žreblje iz mrtvega trupla, ga z Jožefom Arimatejcem snema s križa, in položi Mariji v naročje. Do konca je pri pogrebu, nič več se ne briga za to, če ga judovski vrhovni svet vrže drugi dan iz svoje srede. Odkod ta sprememba, dragi moji? — Vidite, velikonočna nedelja je pričela svitati!

In čez nekoliko ur zasvetila je velikonočna nedelja v vsej svojej zarji. Ta, mrtvi, premagani, navidezno na veke pokopani Jezus, je vstal iz groba živ, nesmrten. Ob vhodu groba leži kamen, uradni pečati so še celi, vojaška straža stoji še pred gro-

bom, a grob je že prazen. In kot v dokaz resnice stopa angel z nebes v belem oblačilu, z enim migljejem je kamen odvaljen in s tega kamena oznanjuje radostno vest: “Jezusa iščete, nazareškega, vstal je, ni ga tukaj.” In prvi, ki so slišali to radostno vest, bile so jeruzalemske žene. Bilo je to plačilo za to, da so tako skrbele za pogreb. S solzami so spremljale Gospoda na poslednji poti, bile so slabe, niso mu mogle pomagati, a vsaj s solzami so mu lajšale težko breme križa. Stoječe do konca pod križem spremile so Gospoda k grobu, in še v nedeljo so prišle na vse zgodaj, da bi mazilile Gospodovo truplo. Zato jih je doletela izredna čast, da so prve slišale veselo novico, in jim je bil dan ukaz: “Pojóite in oznanite to učencem.”

Prijatelji moji! Veliko bi se dalo o tem govoriti, toda opozarjam vas samo na eno reč, in to si dobro zapomnite. To so besede sv. Pavla: **“Verna žena posvečuje nevernega moža.”** Priporočam vam te besede, premišlujte jih! Koliko je slučajev, da je verna, pobožna žena pripeljala moža zopet na pravo pot!

Toda današnji evangelij se tiče nas vseh. V življenju sv. Pavle, rimske plemkinje, se čita, da je dan za dnevom budila svoje otroke z besedo “Aleluja.” Tako tudi naša dobra mati, sv. cerkev danes in celi velikonočni čas po vesoljnem svetu speva Aleluja in budi vernike iz spanja. “Surge, qui domis et illuminabit te Christus — zbudi se iz spanja ti, ki spiš, in Kristus te bo razsvetlil.” Aleluja! En Aleluja slišimo vsako nedeljo, ko nas vabi zvon k službi Božji, drugi Aleluja nas kliče k velikonočni spovedi in obhajilu, tretji in zadnji Aleluja pa je obljubljen tem, ki ne preslišijo prvega in drugega Aleluja. Amen.

Iz katoliškega in nekato- liškega sveta.

RIMSKE NOVICE:

Testament Benedikta XV. so 3. marca odprli. Narejen je bil 20. februarja 1916. V njem je pisano: Predno sem zasedel prestol sv. Petra, sem se pristo- voljno odpovedal vsemu zasebnemu imet- ju, na ljubo mojemu stričniku Ivanu An- tonu Chiesa. — Tu gre za družinsko i- metje plemiške rodovine markizov Della Chiesa, pri katerem je imel tudi on svoj delež. Darove, ki jih je dobival kot pa- pež, je smatral kot skupno last, katere je samo upravitnik, ne pa lastnik in je tako tudi razdeljeval, kakor smo že povedali. Zato niso njegovi sorodniki zdaj nič bo- gatejši, kakor so bili prej, ko še niso imeli takega velikega družinskega člana.

Prvo apostolsko pismo Pija XI. bo, kakor ve časopisje poročati, obravnavalo notranje razmere katolicizma v Italiji, zlasti nastopanje katoličanov v politiki. Baje bo sv. oče dal italijanskim katoliča- nom vso prostost glede političnega na- stopanja, ki jim je bila do zadnjega ča- sa bolj ali manj vezana, dasi ne tako, kakor pod Pijem IX. in Leonom XIII. kar priča njih že zdaj precej močna Ljudska stranka.

Odsej se bodo v tem oziru lah- ko popolnoma svobodno gibali, seveda le v okviru vesti in katoliškega svetovnega naziranja, kar je meja prave svobode.

Razkolniki papežu. Razkolna grška cerkev, ki že stoletja nima nobenega sti- ka s papeškim Rimom, je poslala svojo deputacijo v Vatikan, da v njenem ime- nu izrazi sožalje za rajnim in častita no- voizvoljenemu papežu k njegovu povzdi- gi na stol sv. Petra. Bog daj, da bi se vsaj sedanjemu papežu spolnila vroča želja, s katero je šel njegov prednik v grob, želja po zblizanju krščanskih cer- kva. Kdo ve, če ni previdnost božja za- to dopustila čas, ko gredo kralji v pokoj in mesto njih razne republike in brez- božne vlade še bolj zaslužnjujejo cerkve, da bi se te preje zopet znašle v skupnem objemu, pod enim duhovnim poglavar- jem-papežem.

Kaj pravijo Italijani o Piju XI? Ka- kor o vsakem novem papežu, ve italijan- sko časopisje tudi o tem marsikaj pove- dati, ne samo iz preteklosti, ampak tudi iz prihodnosti. Mej drugim pravijo, da bo njegova politika protinemška, kar sklepajo iz neke dozdevno njegove iz-

jave iz prejšnjih let, ki jo je pa on kot popolnoma iz trte izvito označil. Tudi njegovo razmerje do kraljeve zedinjene Italije, se živahno razmotriva. Značilno se je en list izrazil: Ta papež nam bo dal še mnogo opraviti! Iz tega se vidi, da ga nimajo za tako hudega Italijana, kakor bi ga protiversko časopisje rado naredilo, da bi s tem pri izven italijan- skih katoličanov zmanjšalo njegov ugled in udanost do njega.

Državni tajnik Pija XI. Poročali smo, da je novi papež državno tajništvo zopet poveril kardinalu Gasparriju. A kakor pravijo zadnje vesti, to le začasno. Pij ima to mesto baje rezervirano sedanje- mu nunciju v Parizu Msg. Cerettiju, ki ga bo v kratkem imenoval za kardinala in poklical v rimsko kurijo. Msg. Ceretti ima za tajnika ruskega konvertita Evre- inova, kar mu bo za poznavanje ruskih cerkvenih razmer gotovo dobro služilo.

AMERIŠKE NOVICE.

Sovražnik se pripravlja. Baltimorski nadškof Curley, veliki naslednik velike- ga Gibbonsa, je imel na baltimorske ka- toliške može pomenljiv govor, v katerem je mej drugim opozoril, da treba biti pri- pravljeno na organiziran napad od strani naših verskih nasprotnikov. Dejal je, da je bilo zadnje čase po vsej protikatoliški Ameriki razposlanih na milijone pisem, v katerih se tako posamezni, kakor orga- nizacije vspodbujajo k skupnemu napa- du na katoliško cerkev in njen vedno več- ji vpliv na ameriško javnost. Pozivi so podpisani od raznih vplivnih protiver- skih voditeljev. Spričo te mobilizacije je pozval vse može, naj ne bodo kakor noj, ki vtakne glavo v pesek, kadar mu pre- ti nevarnost, da je ja ne vidi. Ne, am- pak pokoncu glave in junaško počakati viharja, ki pride.

Katoliški mož naših dni. Ob isti orili- ki je nadškof Curley podal tudi fotogra- fijo pravega katoliškega moža naših dni, ki iz temnega polja katoliških možicelj- nov še izraziteje ven stopa. Tako-le ga je slikal: Možje! Lahko je v kakem kotu molčati in gledati, kako samo nekateri izpostavljajo svoje hrbte in svoja prsa za katoliške pravice. Lahko je biti kaka mačja tapka, ki samo boža, samo hvali in odobrava, ki nima najmanjšega pro- testa proti največjim krivicam in napa- dom, na vero in Cerkev. Lahko je biti

samo kak mrzel apoleget. Toda mož, ako hoče biti vreden imena katoliškega moža, ki ceni svoje pravice, kot svobod- ni ameriški državljani, tega vrvenja proti Cerkvi ne bo mirno gledal. Mi vsi, če hočemo biti vredni imena katoliških A- merikancev, moramo biti pripravljeni iti ven iz svojega kota, ven v bojni metež, če je treba tudi krvaveti za vero in do- movino.

Še ena možka beseda istega nadškofa. V nekem govoru, ki ga je imel v svoji katedrali je izrekel tudi uničujočo sodbo o mirovnih konferencah. Bili so možje zbrani v Versaillesu, je dejal, in možje so zbrani v Washingtonu, ki hočejo sve- tu vrniti mir. Neumnost! Tako početje je norost, ako ni Kristuša v njih. Mej- tem ko govore o miru, se ljudje pobijajo in se bodo pobijali, nove vojske so na obzoru in bodo divjale dokler ne bo člo- večstvo privedeno nazaj h Kristusu. Mir se ne bo po kakih mislecih vpostavil, pa tudi po takih ne, ki s kakih prestolov vladajo. Ljudje nam ne prineso miru. Pojte nazaj v Nazaret! H Kristusu se vrnite. Tam in po njem samo bomo na- šli mir.

Dušno-pastirske vesti: Rev. Benvenut Winkler, O. F. M. iz Chicage je imel dva dobro vspele misijona, enega v In- dianapolis, Ind., pri Rev. Cirilu Orendač, O. F. M. Conv. od 12 do 18. marca, dru- gega v Lorain, O., pri Rev. John Kra- ker-ju, od 26. marca do 3. apr. Po veliki noči, od 30. apr. do 7. maja pa hosta i- mela skupno z Rev. Hugo Brenom mi- sijon pri sv. Štefanu v Chicagi. Rev. H. Bren bo tihi teden obiskal rojake v

- 1.) Bridgeport, O., 3. apr.
- 2.) Ambridge, Pa., 5. apr.
- 3.) Canonsburg, Pa., 8. apr.

JUGOSLOVANSKE NOVICE.

Iz Slovenije dobivamo vedno obupnej- ša poročila. "En čas smo imeli vsaj še upanje", je nekdo pisal, "zdaj smo še to izgubili." Vzrok obupa so v prvi vrsti skrajno žalostne gospodarske razmere. Pomanjkanje je strašno, še strašnejši pa davki. Slovenska ljudska stranka se tru- di, kar more, za ljudske pravice. A kaj, ko so vsi njeni protesti in interpelacije, bob v steno. Baje se bo njen bivši vod- ja, Dr. Šušteršič, po prizadevanju cen- tralne vlade same, vrnil iz svojega pro- stovoljnega pregnanstva na Tirolskem. Bo li znova stopil na politično polje, se

še ne da reči. Gotovo je, da si njemu prijazni del stranke, ki po tolikih razočaranjih od dne do dne raste, tega želi. V tem slučaju se je bati, da se bo Ljudska stranka razdelila v dva tabora. Njegovi privrženci, tako zvani starini, govore o neki radikalno katoliški struji. S političnega stališča razdora gotovo ni odobravati, ker bi se s tem oslabila še ta politična moč, ki jo stranka zdaj ima. Z verskega stališča se pa zdi katoliški radikalizem, se ve, da ne samo politični, ampak praktični, na mestu. Nobena tajnost ni več, da je verska strpnost v Jugoslaviji samo na jezikih državnikov, v resnici se pa katoličane brca, kjer se jih more. Tako brcanje, zapostavljanje, šikaniranje in jako verjetno agitacijo za pravoslavje, ter privilegiranje odpadnikov, more neomajno prestatiti le, po srcu in strankinem programu radikalno, na celi črti odločno katoliško ljudstvo. Kak političen katolicizem, ki se ga je bilo po krstu S. L. S. precej vgnezdilo v njo in se ga morda še v povojnih vicah ni popolnoma očistila, bi tega pritiska ne zdržal. Da bi katoliški Slovenci zamenali nemščine s srbščino še vero navrgli, to bi bila preveč Ezavova kupčija. Tega naj jih Bog milostno obvaruje in če mislijo, da bi znal biti Dr. Šušteršič najpripravnejše orodje za to, naj ne čakajo, da se vrne, ampak naj ga grede iskat, ter ga naj na kolenuh prosijo: Reši nas, poginjamo! Kdor se iz političnih ozirov ne upa toliko ponižati in morda malo po cestinarsko na prsa potrkati, kaže, da mu je osebna politika več, kot vera naroda. Tak pa če prej izstopi iz vrst narodnih boriteljev, tem boljše.

ZAHVALE.

Tigočera zahvala prebl. Devici Mariji, ker je uslišala mojo prošnjo in moji na pljučnici oboleli hčerki zopet izprosila ljubo zdravje. Prilagam mali darček Mariji na altarček.

Mary Rosman, Brooklyn.

Iz srca se zahvalim Najsvetejšima Srcima Jezusa in Marije, za ponovno uslišane prošnje.

Ana Janeshek, Midaway, Pa.

Obljubil sem bil, da se javno zahvalim Materi Božji, ako mi izprosi ljubo zdravje. Zdravniki so mi dejali, da je moja bolezen neozdravljiva, zato se niso dosti brigali za me. Ko sem tako ležal v mučnem položaju in razmišljal, kje naj iščem pomoči, se spomnim na njo, ki jo kličemo Zdravje bolnikov. Nekaj mi je reklo: Če drugim pomaga in jim s svojo mogočno priprošnjo vrača zdravje, kakor bereš v Ave Mariji, zakaj ne bi tebi. S pristranim zaupanjem, kakor menda še nikoli, ker še nikoli tako zapuščen, se obrnem k njej, naj tudi meni pomaga, ako je volja božja. Nisem upal za stonj. Kar zdravniki niso zmogli, je zmogla ona, ki je s svojo priprošnjo pri Bogu vsemogočna. Ni me sram javno povedati, da samo njej pripisujem zboljšanje svojega zdravja in rad spolnujem

s tem svojo obljubo, da se ji bom javno zahvalil za to. Nisem še popolnoma zdrav, roka se mi še trese od slabosti, ko pišem, a hvala Bogu in Mariji, da je tako in upam, da bo vedno boljše. Le to rečem, prijetno je moliti, ko je človek zdrav, težko pa za navadnega zemljana, ko leži v velikih bolečinah. Zato molimo, dokler smo zdravi, da bomo bolni lažje in udanejše trpeli.

Zahvalim se pa tudi vsem, ki so mi moje dolge in težke ure v bolnišnici krajšali s svojimi prijateljskimi obiski. Pred vsem prisrčna hvala domačemu g. župniku, Rev. John Novaku, ki se niso bali ne stroškov ne zgube časa, ko so me v oddaljeni bolnišnici vsak teden obiskali. Njim in vsem skupaj prav prisrčni: Bog povrni!

Jos. Pekolj, Willard, Wis.

Kot "špitalar" sem zvedel, da ste tudi Vi postali moj tovariš. Veseli me, da niste šli samo notri za menoj, ampak tudi ven. Willardska pomlad in Kraljica maja, na katero še naprej trdno zaupajte, vas bosta zopet spravili na krepke noge. Le korajžo, za umret je še zmeraj čas!

Urednik.

DAROVİ ZA AVE MARIJO.

1) Po \$5 darovali:

Katie Kolar, Pueblo; Neimenovana, Cleveland; Julija Krasovich, Pueblo, J. Fr. Dolenz, Milwaukee; S. S. Cleveland; Neimenovana, Chicago.

2) \$4 je darovala: M. K., W. Va.

3) \$3 je darovala: Mary Šebanz, Sheboygan.

4) \$2.90 je daroval: Matija Flajnik, Cleveland.

5) \$2.75 je darovala: Frances Lousin, Soudan, Minn.

6) \$2.50 sta darovala: Ivan Kozja, New York; John Brager, Forest City.

7) Po \$2 so darovali:

Franciška Brodnik, Cleveland, Ana Clemenc, Minneapolis, Frank Kenig, Cleveland; Joseph Šilc, Biwabik, Minn.; Katinka Paulič, New York; Ana Penko, Pa.; Ana Bodovinac, Fr. Cimperman, Mary Sajovec, Cleveland; Agnes Kos, New York; Mr. Cvenk, Joliet.

8) Po \$1.60 je daroval: Štefan Janko, Oakdale, Pa.

9) \$1.50 je darovala: Neimenovana.

10) \$1.20 je darovala: Mary Otoničar, Cleveland.

11) Po \$1 so darovali: Joseph Raj, Chicago; Marija Arh, Moon; Agnes Jerin, Cannonsburg; John Biščan, Farell, Pa.; Frances Habjan, Universal, Pa.; Ana Blachach, Spring-Valey, Ill.; Ana Muren, Joliet; Mary Šepic, Cleveland; Fany Kocijančič, Pa.; Amalija Svek, Duryea, Pa.; Marjeta Svete, Forest City; E. Križmanič, Forest City; A. M. H. Mokinly, Minn.; Neža Šebat, La Salle; Amalija Kastelic, Joliet; Mary Jugovich, Rock Springs; Ivana Merkun, Cleveland; John Požun, Johnstown; Joseph Rus, Joliet; Marija Vajde, Soudan, Minn.; Jos. Kristof, Lorain; Agnes Pogorelc, Lorain;

Andrej Klinar, Lorain; Martin Hozjan, Chicago, Lucija Kern, Anton Golobitch, Joliet; Mary Dolenz, Cleveland; Elizabeta Janška, Valley; W. Amalija Krulc, Cannonsburg; John Zakrajšek, Cleveland; Agnes Gunda, Johnstown, Teresa Kmet, Cleveland; Neimenovana; Milwaukee; Katarina Kastelic, Calumet; Mr. Okicki, Cleveland; Matija Hudovernik, Rices, Minn.; Barbara Sajovec, Rices, Minn.; Marija Krulc, Cleveland, Ohio; Margareta Kapš, Ivana Rijavec, Brooklyn; Mary Rosich, Duluth, Minn.; K. Shatina, Chicago; Mary Gerabjs, Chicago; Mary Korenchan; Gormanija; Mary Peternell, Minn.; Mary Okičič, Pueblo, Colo.; Magdalena Turkalj, Mary Švigel, Forest City, Frances Roitz, Pueblo, Colo.; Mary Kakoraš, Chisholm; Joseph Pekolj, Willard, Wis.; John Maurer, Cleveland; Mary Rossman, Brooklyn, N. Chicago; Francis Kolar, Wyo.; Jakob Cimerman, Pa.; Elizabeta Smintič.

12) 75c je daroval: Martin Česnik, Indianapolis.

13) 70c je darovala: Rozalija Požlep, Hastings, Colo.

14) Po 50c so darovali:

Ana Šute, Minn.; Agnes Schmuck, Cleveland; Ana Lampe, Cloquet, Minn.; Fran Lavrich, Mich.; Ana Jakse, Minn.; Leopold Novak, Cleveland; Mary Beseničar, Cleveland; Ana Kočevar, Kinkaid; Maggie Morgal, Wis.; Mary Močnik; Ely, Minn.; Mary Babič, Cleveland; Janeshek, Midway (60c); Elizabeth Keržič, Sheboygan; Mary Čičak, Mich.; Katarina Cesar, S. Francisco, Tereza Kostanjšek, Lucija Posarelli Josepha Jakša, Mary E-vanich, Lorain.

15) Dalje so darovali:

Julija Erchull, Soudan, Minn. (25c); Mary Ulčar, Gilbert, Minn. (23c); Ana Plemel (20c); Franciška Lavrič, Joliet (12c).

Darovi so izkazani od 9. januarja do 11. marca. Če bi bili pomotoma koga izpustili, naj nam javi. Ako bi kako ime ne bilo pravilno pisano, naj nam dotični oprost, ker včasih ne moremo brati pod-pisa.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Nekateri so preveč nepočakani glede objav: zahval, dopisov, imen itd. Prav radi bi vsem kakor hitro mogoče ustregli, pa pri najboljši volji ne moremo. Kar je za v list, pride vedno sigurno, prej ali slej, na vrsto, samo potrpljenja je treba. Kar ni za v javnost, kakor kake osebne stvari, farni prepiri itd. to dobi seveda koš, ki ima boljši želodec, kot urednik. Posebno "stričnike" prosimo, naj nikar z obratno pošto ne pričakujejo "stričkovega" pisma. Ker striček še niso tako stari, da bi jih spomin zapuščal ne bodo pozabili na odgovor. Včasih me vam malo obrekujejo, da jim še tistega prevžitkarskega kota ne privoščim, pa se vam ne smejo preveč smiliti, mi še niso "čez dali." Kar "zašafajo" to se zgodi.

Urednik.

NAŠ STRIČEK

Ambridge, Pa. — Dragi striček: — I too would like to have a space in your corner. I am sure you don't remember me anymore. Because it is a long time since you have been in our town.

But all the same I always think of you when you are going to come to our town again it will be a big holiday for us. Make us happy soon, dear Striček. I am sending \$2.00 for the renewing of our papers Glasnik and Edinost. Best regards to you, der Striček and to all of you.

Joseph Keržan.

P. S.—I tried to write in Slovenian but did not succeed. Best regards from my parents.

Dragi Joseph: — O, tega pa ne, da bi jaz tako hitro pozabil na svoje dobre prijateljke. O ne! Velikrat se Vas spominjam tam v lepem Ambridge in želim, da bi le kmalu mogel priti zopet k Vam. Kako smo se lepo razumeli, ko sem bil tam pri vas, kaj? Za letos že ne bom mogel. Bodo prišli Rev. Dr. Hugo, ki so prav tako dober gospod in so urednik lista Ave Maria. Treba, da še tega drugega strička poznate. Pozdravi prav lepo mamo in ata in vse moje prijateljke!

Tvoj striček.

Valley, Wash. — Dragi striček:—Spet sem prišel na Vas korner to je moje drugo pismo. Star sem zdej 12 let in hodim v šolo public school v 6 grade in Vam tudi povem, da sem bil za Vas za božič pri spovedi in svetem obhajilu in tudi moji 2 sestri in 2 brata smo bili usi in Vam povem, da sim bral v Ave Maria nas striček da ste dobili iz starega kraja list "Orlič" tukaj Vam pošlem za 5c stamps de meni pošlete ene številke če se mi dopade bom ata prosil da mi boyo dali 25c da jih bom naročil. Zdej Vas prov lepo pozdravim ne zamerite če je kej pomot bom drugič bolši napisal. Z Bogom!

Frankie Tomsha.

Dragi Frankie: — Jaz sem Te res že pogrešal. Spominjam se, ko so mi prvič pisal. Danes že veliko boljše pišeš in se

vidi velik napredek! Le tako naprej. Leno se Ti tudi zahvalim tebi in tvoijima sestricama in bratcoma, da ste šli vsi za me o božiču k svetemu obhajilu. Tudi jaz se Vas bom soominjal pri sveti maši. Bog Vas vse skupaj blagoslovi. Pa mamo in ata prav lepo pozdravi.

Tvoj Striček.

Valley, Wash. — Dragi striček: — Spet sem prišel na vaš korner ko vam kaj več pišem vas lepo pozdravim in se vam lepo zahvalim za Vaš darček in za Vaše lepe jaslice in Vam tudi povem da sem šel za Vas za božič k svetem obhajilu in sedaj Vam za ata pošlem 2 tolarja za naročnino Ave Maria ker jim je potekla mal so se zakasnili ne zamerite zato ker se teško denar dobi in vam povem da imam 3 brate in 4 sestre. Je vseh 8 in 5 nas hodi v šolo, 3 so doma pri mami sedaj Vas lepo pozdravim in Vam želim vse dobro prihodnič kaj več.

Andrew Tomsha.

Dragi Andrew: — Tudi Tebi se lepo zahvalim za Tvoj darček za božič, da si šel za me k svetemu obhajilu. Bog Ti plačai! Leno se Ti tudi zahvalim za poslano naročnino, tudi ati se lepo zahvali v mojem imenu — Kako lena družinica Vas ie! Bog Vas ima gotovo rad! U-nam, da ste vsi pridni in da delate veselje dobri mami in ati kaj ne! Bog Vas vse blagoslovi.

Vaš Striček.

Greaney, Minn. — Dragi striček: Sem se zbudu dones in bom pisou na Vaš korner iz Greaney. Bi glajhu da bi aden nisu nazaj. Drugi pot bom več pisu če boste mogli brat. Puzzle: Numbers from 1 til 9, can not use one number more then once. Try and get each 15 each way you count. Yours truly.

Tony Flake.

Dragi Tony: — Danes sem že precej lahko prečital Tvoje pismo. Moja očala so bila že boljša. — Vidiš, jaz sem star, pa včasih bolj slabo vidim. To Tvoje pismo sem na že res prav lahko prečital. Le večkrat mi piši. Tony, pa boš kedaj še prav lepo pisal. Saj veš, da se ie treba vaditi vsega, kar hočemo znati. Puzzle na Vam, otroci, dam, da ga rešite. Tony tam iz severnih Minn. gozdov bi rad videl, če ste kaj "smart", kaj ne Tony?

Tvoj Striček.

Willard, Wis. — Dragi striček: — jest nisem še nikol Vam pisala pa so mama rekli da se naj učim bom pa probala če bo šlo bo, če pa ne, pa ne!! Dam vam vedet da sem 12 let stara pa sem v 7 razred. Berem večkrat Ave Maria pa se mi dopade ko majhni otroci dajo dopise notri. Mi tukaj hodimo u Public School. Teacherca pa imamo katoliško, pa naš Father Novak hodio od šole pa do šole pa nas katekizem uče. Tukaj na Willard imamo snega dosti, pa se bo kmalu jokal. Dam vam vedet da imam 6 bratu pa 4 sestre zdravi smo usi. Jest bom kmalu dobila plačano u šoli jest pometam pa bom mašne bukvice pri vas kupila da se bom brat učila po krajnsko če imate le

tako majhne pa bom kupila jeh. Samo da bom tako lahko brala kakor moja mama pa papa kar človek zna je boljši kot neč. Zdaj pa ni treba zameriti ko tako slabo pišem zato ki je to prva rajža u drugič bom že boljši. Pozdravim vas jest in vsi

Frances Petkovšek.

Draga Frances: — Kako si lepo napisala. In toliko! Gotovo bodo vsi moji otroci radi prebrali tvoje zanimivo pismo. Pa kako dobro slovensko znaš pisati. Človek bi ne verjel, da hodiš samo v angleško šolo. To kaže, da si pridna deklica. Tudi to je dokaz, da si pridna, ker pometiš v šoli. Pred vsemi otroci te pohvalim. Jako imaš tudi prav, ko praviš, da kar človek zna, je bolje ko nič! Kaj ne, Frances, da nam boš zopet kmalu kaj pisala. Pozdravim tebe mamo in ata in vse bratce in sestrice.

Tvoj striček.

Cleveland, O. — Dragi striček: — Jaz bi tudi rad prišel na vaš korner. Jaz hodim v Sv. Vida šolo in sem v tretjem razredu, star sem 9 let. Lani sem bil pri svetem obhajilu in pri birmi tukaj vam pošiljam \$1.00 čast materi božji za ljubo zdravje, ki nam ga je že mnogokrat izprosila od ljubega Jezusa. Vas srčno pozdravim jest in moji stariši.

Frank Oswald.

Dragi Franki: — Sv. maša je opravljena, kakor si želel. K svetemu obhajilu pa le rad in pogosto hodi. Pa še večkrat nam kaj piši.

Tvoj striček.

Detroit, Mich. — Dragi Striček: — Prejldno Vam kaj nadalje pišem Vas prav lepo pozdravim. Dam vam znat, da na sedmega februarja bom bil deset let star in zdej sem pesal v šesti razred. Tukaj v Detroit se mi prav lepo dopade ki ni ta tuliko snega in ni tako merzlo kut na Calumeti. Zdej pa lepo pozdravim vse boys in girls na kornarju in posebno Vas, dragi striček. Good bye,

Frank Srebernak.

Dragi Frankie: — Vsi boys in girls na kornarju Ti prav lepo častitamo k Tvojemu rojstnemu dnevu in pa da si bil po- višan v šesti razred. Tako je prav! Fran- kie, le priden bodi in Bog te blagoslovi!

Tvoj Striček.